

причини їх виникнення.

Список літератури:

1. Ачин В.А. Основы безопасности труда в строительстве. – Л.: Стройиздат, 1976 – 185с.
2. Стан промислової безпеки в Україні у 2007 році: Інформаційно-аналітична довідка Держгірпромнагляду. – К.: Охорона праці, 2008.
3. Козловец В. Состояние охраны труда в строительном комплексе Украины // Охрана труда. – 2005. – №5.
4. Назаренко О., Федоренко М. Уміють такі люди працювати, якщо захочуть // Охорона праці. – 2007. – №3.
5. Попсуенко К.В. Основы оптимального планирования и управления безопасностью труда. – Львов: Вища школа. Изд/во при Львов. ун/те, 1980 – 140 с.
6. Шумыла Н.Н. О методах анализа производственного травматизма в строительных организациях // Вісник ДонНАБА "Технологія, механізація та геодезичне забезпечення у будівництві" Випуск 2007/5(67). – Макіївка. – С. 71/74.

Отримано: 22.11.2013

УДК: 336.814.1(045)

Г.В. Сліпенчук

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

АНОТАЦІЯ

В статті розглядаються основні проблеми на шляху реалізації реформи системи бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Ключові слова: стратегія, модернізація, державний сектор, стандарти.

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются основные проблемы на пути реализации реформы системы бухгалтерского учета и отчетности

в государственном секторе с учетом требований международных стандартов бухгалтерского учета.

Ключевые слова: стратегия, модернизация, государственный сектор, стандарты.

ANNOTATION

This paper discusses the main problems to implementing reform of accounting and reporting in the public sector to meet the requirements of international accounting standards.

Keywords: strategy, modernization, public sector, standards.

Постановка проблеми. Сьогодні Україна співпрацює з міжнародними організаціями, фінансовими установами, взаємодіє з фондовими, валютними, інвестиційними ринками, тому постає потреба у відкритості та прозорості інформації з питань бухгалтерського обліку в контексті найважливіших економічних питань. Реформування системи бухгалтерського обліку бюджетних установ обумовлено Стратегією модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 №34. Система бухгалтерського обліку в державному секторі, зокрема, в бюджетних установах, не є ідеальною і вимагає подальшого дослідження та реформування, що зумовлює актуальність даного питання.

Актуальність останніх досліджень і публікацій. Дослідженням актуальних питань бухгалтерського обліку в бюджетних установах займаються такі вчені та практики, як Атамас П.Й., Джога Р.Т., Канаєва Т.В., Рудченко Ю.С., Свірко С.В., Сушко Н.І., Ткаченко І.Т., Чечуліна О.О. та інші.

Невирішена частина загальної проблеми. Незважаючи на існуючу регламентацію методологічних основ бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів державного сектора, на сьогодні залишаються актуальними питання вдосконалення та створення нової нормативної бази щодо бухгалтерського обліку й звітності у державному секторі.

Метою даної статті є виявлення основних проблем на шляху реалізації реформи бухгалтерського обліку в державному секторі.

Виклад основного матеріалу. Реформу системи бухгалтерського обліку і звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку розпочато в Україні у 2007 році. Питанню реформування бухобліку в держсекторі присвячена низка рішень уряду, якими затверджені Стратегія модернізації системи

бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки (постанова Кабінету Міністрів від 16.01.2007 р. №34 (далі – Стратегія) [1], Стратегія застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні (розпорядження Кабінету Міністрів від 24.10.2007 р. №911–р) та Стратегія модернізації системи управління державними фінансами (розпорядження Кабінету Міністрів від 17.10.2007 р. №888-р).

Відповідно до Стратегії можна визначити основні напрями модернізації обліку, а саме: удосконалення системи бухгалтерського обліку, удосконалення системи фінансової звітності та звітності про виконання бюджетів, створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи.

Перший напрямок передбачає розробку та запровадження національних стандартів, єдиного плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, узгодженого з бюджетною класифікацією та розподіл між бухгалтерами повноважень щодо ведення обліку активів, зобов'язань, доходів та витрат.

Другий напрямок передбачає удосконалення методології складання форм звітності та їх удосконалення, запровадження нових форм фінансової звітності та звітності про виконання бюджетів; удосконалення методів складання фінансової звітності, звітності про виконання бюджетів з використанням сучасних інформаційних технологій.

Третій напрямок пропонує адаптувати бюджетну систему, що створена на засадах програмно-цільового методу до нових методологічних принципів системи бухгалтерського обліку, модернізувати фінансово-бухгалтерські служби, посилити контроль з боку органів Державного казначейства за дотриманням єдиних правил ведення бухгалтерського обліку і складання звітності [2].

Основні завдання реформи системи бухгалтерського обліку в державному секторі знайшли своє відображення у Програмі економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». Стратегією визначені мета, завдання та заходи, які передбачається здійснити в рамках зазначеної реформи.

Так, метою реформи є удосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів (IPSAS). Для досягнення поставленої мети передбачалось:

- розробити і запровадити національні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів (IPSAS);

- створити єдиний план рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, гармонізований із бюджетною класифікацією, яка відповідає статистиці державних фінансів 2001 року (GFS 2001);
- удосконалити методи складання та консолідації звітності з використанням сучасних інформаційних систем;
- запровадити єдині підходи до організації бухгалтерських служб бюджетних установ;
- створити інтегровану інформаційно-аналітичну систему управління державними фінансами на базі єдиного плану рахунків та національних стандартів бухгалтерського обліку та звітності в державному секторі.

Звичайно, усі ці заходи неможливо здійснити без удосконалення законодавства. У липні 2010 року затверджено Бюджетний кодекс України у новій редакції, в якому знайшли своє відображення основні моменти реформи, а саме: згідно зі ст.ст. 43 та 56 Бюджетного кодексу, ведення бухгалтерського обліку і складання звітності як з виконання бюджетів, так і з виконання кошторисів бюджетних установ, буде здійснюватися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, що затверджуються Міністерством фінансів України; звітність про виконання державного бюджету (кошторисів бюджетних установ) включатиме фінансову та бюджетну звітність. При цьому фінансова звітність бюджетних установ буде складатися згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку за формами, що також затверджуються Міністерством фінансів України; питання функціонування бухгалтерських служб та їх керівників – головних бухгалтерів регламентовано ст.ст. 56 та 112 Бюджетного кодексу [3].

Одним із кроків реалізації Стратегії є затвердження протягом 2010-2012 національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС), які повинні були набрати чинності з 01.01.2013 року. Проте, відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 17.12.2012 року № 1343 "Про внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України" "цифри "01.01.2013" замінити цифрами і словами "01 січня 2015 року".

При реформуванні бухгалтерського обліку в державному секторі за основу прийнято Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку для державного сектора. Стандарти бухобліку в державному секторі будуть поширюватися на суб'єктів держсектора, якими є Міністерство фінансів, що забезпечує проведення державної політики у сфері бухгалтерського обліку, розпорядники бюджетних коштів, Державне казначейство та державні цільові фонди, які забезпечують ведення бухгалтерського обліку. Відповідно до плану-графіка затвердження положень (стандартів) бухобліку та фінансової звітності у державному секторі, затвердженого

наказом Міністерства фінансів України 19.04.2007 р. №504, планувалося розробити та затвердити 24 національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі. Затверджено 19 національних положень (стандартів) бухобліку в держсекторі, гармонізованих із міжнародними стандартами (табл.1).

Таблиця 1.

Перелік національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, гармонізованих із міжнародними стандартами

Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку
1	2
101 Подання фінансової звітності	МСБОДС 1 Подання фінансових звітів МСБОДС 2 Звіт про рух грошових коштів МСБОДС 14 Події після дати звітності МСБОДС 20 Розкриття інформації щодо зв'язаних сторін МСБОДС 24 Подання у фінансових звітах інформації про виконання бюджетів
102 Консолідована фінансова звітність	МСБОДС 6 Консолідовані фінансові звіти та облік контрольованих суб'єктів господарювання МСБОДС 22 Розкриття фінансової інформації про загальний державний сектор
103 Фінансова звітність за сегментами	МСБОДС 18 Звітність за сегментами
105 Фінансова звітність в умовах гіперінфляції	МСБОДС 10 Фінансова звітність в умовах гіперінфляції
121 Основні засоби	МСБОДС 17 Основні засоби
122 Нематеріальні активи	
123 Запаси	МСБОДС 12 Запаси
124 Доходи	МСБОДС 9 Дохід від операцій обміну МСБОДС 23 Дохід від необмінних операцій (податки та трансферти)
125 Зміни облікових оцінок та виправлення помилок	МСБОДС 3 Чистий надлишок або дефіцит за період, суттєві помилки та зміни в обліковій політиці
126 Оренда	МСБОДС 13 Оренда
127 Зменшення корисності активів	МСБОДС 21 Зменшення корисності активів, які не генерують грошові кошти МСБОДС 26 Зменшення корисності активів, які генерують грошові кошти

1	2
128 Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи	МСБОДС 19 Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи
129 Інвестиційна нерухомість	МСБОДС 16 Інвестиційна нерухомість
130 Вплив зміни валютних курсів	МСБОДС 4 Вплив зміни валютних курсів
131 Будівельні контракти	МСБОДС 11 Будівельні контракти
132 Виплати працівникам	МСБОДС 25 Виплати працівникам
133 Фінансові інвестиції	МСБОДС 8 Фінансова звітність про частки у спільних підприємствах МСБОДС 7 Облік інвестицій в асоційовані компанії
134 Фінансові інструменти	МСБОДС 15 Фінансові інструменти: розкриття та подання інформації
135 Витрати	МСБОДС 5 Витрати на позику

У ході виконання заходів Стратегії розроблено проект єдиного плану рахунків, гармонізованого з новою бюджетною класифікацією. Для забезпечення інтеграції бюджетної класифікації із планом рахунків та приведення економічної класифікації видатків у відповідність із вимогами Статистики державних фінансів 2001 року (GFS 2001) наказом Міністерства фінансів України від 26.12.2012 р. №1738 було затверджено нову економічну класифікацію видатків бюджету. Ця класифікація набрала чинності з 1 січня 2013 року. Також, відповідно до наказу Міністерства фінансів України від 26.06.2013 року № 611 було затверджено новий план рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ.

Процес модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності не буде завершеним без створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи. Кабінетом Міністрів прийнято постанову від 26.01.2011 р. №59, якою затверджено Типове положення про бухгалтерську службу бюджетної установи з метою:

- посилення фінансової дисципліни у державному секторі;
- посилення ролі бухгалтерської служби бюджетних установ в управлінні бюджетними асигнуваннями, матеріальними та нематеріальними ресурсами;
- упорядкування діяльності бухгалтерських служб бюджетних установ на підставі єдиних підходів та вимог;
- унормування питання погодження призначення на посаду та звільнення з посади головного бухгалтера бюджетної установи.

Також, затверджено Порядок погодження призначення та звільнення з посади головного бухгалтера бюджетної установи (наказ Міністерства фінансів від 21.02.2011 р. №214) та Порядок проведення оцінки виконання головним бухгалтером бюджетної установи своїх повноважень (наказ Міністерства фінансів від 01.12.2011 р. №1537).

Проте, реалізації зазначених заходів на шляху реалізації реформи бухгалтерського обліку в державному секторі відбувається дуже повільно або, взагалі, існує лише на папері.

Удосконалення потребує й меморіально-ордерна форма обліку, яка застосовується сьогодні в бюджетних установах і має суттєві недоліки, основними з яких є трудомісткість, недостатня пристосованість облікових реєстрів до системи звітних показників, що зумовлює необхідність удодаткових вибірок, розрахунках і групуваннях при складанні звітності та розрахованість її переважно на обробку інформації вручну. Також, не можна залишити без уваги і підтримки розвиток професійних організацій бухгалтерів в Україні. Через реальну необхідність мати стійкі джерела інформації про всі зміни, які вносяться в діючі міжнародні стандарти і про нові стандарти, що приймаються, існує потреба у пошуку форм співпраці з Міжнародною Федерацією бухгалтерів, Радою з міжнародних стандартів фінансової звітності.

Висновок. Реалізація реформи бухгалтерського обліку в державному секторі дозволить:

- гармонізувати законодавство України з питань бухгалтерського обліку та звітності з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку для державного сектора;

- удосконалити систему управління державними фінансами.

Необхідність стандартизації бухгалтерського обліку визначається, насамперед, розвитком процесів економічної інтеграції країн. Розробка національних стандартів бухобліку для державного сектора з урахуванням міжнародних стандартів є важливою передумовою ефективного функціонування та визнання бухгалтерського обліку в держсекторі на міжнародному рівні [4].

Для досягнення позитивного результату на шляху реалізації реформи бухгалтерського обліку в державному секторі необхідно усвідомити, що модернізація системи бухгалтерського обліку в державному секторі є справою всього суспільства. Успіх і практичні результати можуть бути досягнуті тільки при активному використанні механізмів державно-суспільного характеру.

Список літератури:

1. *Постанова* Кабінету Міністрів України “Про затвердження стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки ” від 16 січня 2007 р. № 34.
2. *Марценяк Н.О.* Реформування бухгалтерського обліку бюджетних установ: проблеми та перспективи // Науковий вісник БДФА.-2011.-№4.-С. 346-351.
3. *Бюджетний кодекс* України від 08.07.2010 № 2456-VI.
4. *Литвиненко Л.* Модернізація системи бухгалтерського обліку в державному секторі як складова програми економічних реформ // Казна України - 2012. - №3. - С.16-18.

Отримано: 25.11.2013

УДК: 69.003:334.78

А.В. Шпаков

ФОРМУВАННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНЬ НА ОСНОВІ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ БУДІВЕЛЬНИХ ОБ'ЄКТІВ ТА ЇХ КОМПЛЕКСІВ

АНОТАЦІЯ

В статті розглядаються теоретичні положення та методи підвищення конкурентоспроможності будівельних організацій шляхом синхронізації прогнозних фінансових потоків будівельного проекту з життєвим циклом будівельних об'єктів та їх комплексів .

Ключові слова: будівельні об'єднання, конкурентоспроможність будівельних організацій, життєвий цикл будівельного об'єкту, стратегічне маркетингове планування, фінансові результати.

АНОТАЦІЯ

В статье рассматриваются теоретические положения и методы повышения конкурентоспособности строительных организаций путем синхронизации прогнозных финансовых потоков строительного проекта с жизненным циклом строительных объектов и их комплексов.